

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ 2ης ΓΕΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΚΟΥΛΗΚΙΟΥ (ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ)

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών, απευθύνει στους βαμβακοπαραγωγούς του νομού μας την παρακάτω **ανακοίνωση**:

Φίλοι βαμβακοπαραγωγοί,

Φθάνουμε στη δεύτερη γενιά του πράσινου σκουληκιού που, όπως τόσες φορές έχουμε πει, αποτελεί τον ουσιαστικό εχθρό της βαμβακοκαλλιέργειας. Στις τελευταίες μέρες του Ιουλίου αναμένεται να φανούν τα πρώτα σκουλήκια αυτής της γενιάς, που θα διαρκέσει, όπως πάντα, **20 δύσκολες μέρες** - μέχρι τα μέσα Αυγούστου, περίπου.

Όπως κάθε χρόνο και φέτος, από την αρχή της χρονιάς, σας συστήσαμε να προσπαθήσετε να φθάσετε στα τέλη Ιουλίου χωρίς ψεκασμούς με εντομοκτόνα, ώστε να γεμίσουν τα χωράφια σας με ωφέλιμα έντομα τα οποία θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση του σκουληκιού του Αυγούστου. Αυτά είναι **το καλύτερο και δωρεάν «φυσικό εντομοκτόνο»**. Η μεγάλη πλειοψηφία των παραγωγών ακολούθησε τις υποδείξεις μας και έφθασε, ως εδώ, χωρίς ψεκασμούς.

Τώρα χρειάζεται ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ, ΠΡΟΣΟΧΗ και ΟΧΙ ΒΙΑΣΥΝΗ

Τα ωφέλιμα έντομα που διασώσαμε, πρέπει να τα αξιοποιήσουμε, πρέπει να δουλέψουν για μας. Πως θα γίνει αυτό;

Κατ' αρχάς, **μέχρι τα τέλη του μήνα δεν νοείται χημική επέμβαση με εντομοκτόνα**. Βρισκόμαστε στο νεκρό διάστημα μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} γενιάς του σκουληκιού και το μόνο που υπάρχει να εξοντώσουμε επεμβαίνοντας με εντομοκτόνα, είναι τα ωφέλιμα έντομα.

Ας ξαναθυμηθούμε ότι **κάθε Αύγουστο** γίνεται μέσα στα χωράφια μας ένας πολύ σημαντικός ανταγωνισμός, **ένα είδος «μάχης»**.

Στη «μάχη» αυτή, **από τη μια μεριά** είναι οι πεταλούδες του σκουληκιού που γεννούν τα αυγά τους, απ' τα οποία βγαίνουν τα σκουλήκια. Και, δυστυχώς, η κάθε πεταλούδα γεννά έναν πολύ μεγάλο αριθμό αυγών (πάνω από **1000**). **Από την άλλη μεριά** είναι τα ωφέλιμα έντομα, που «τρώνε» αυτά τα αυγά της πεταλούδας και τα μικρά σκουλήκια μόλις βγαίνουν από τ' αυγά (πριν μεγαλώσουν).

Αν βιαστούμε να ψεκάσουμε, ουσιαστικά σκοτώνουμε «τους φύλακες του χωραφιού» (τα ωφέλιμα έντομα) και καθαρίζουμε, «ετοιμάζουμε» τα χωράφια μας για τις πεταλούδες - να γεννήσουν τα χίλια αυγά τους, χωρίς να υπάρχει κανένας ανταγωνισμός μέσα στο χωράφι (να γίνουν και τα χίλια αυγά σκουλήκια). **Έτσι, αντί να προλάβουμε την προσβολή, την «φουντώνουμε»**.

Ποια είναι η σωστή συμπεριφορά; Να περιμένουμε να εμφανιστούν τα πρώτα σκουλήκια, να παρακολουθούμε, στη συνέχεια, αυτή την «μάχη», ελέγχοντας συχνά τα χωράφια μας και όσο τα ωφέλιμα έντομα καταφέρνουν να ελέγχουν την προσβολή (προλαβαίνουν, δηλαδή, τη «γέννα» των πεταλούδων), δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο από το να περιμένουμε και να κερδίζουμε μέρες (από τις 20 δύσκολες μέρες που έχουμε να περάσουμε με το σκουλήκι). **Το καλύτερο «φυσικό εντομοκτόνο»**, δουλεύει για μας. Με χημικά εντομοκτόνα θα ψεκάσουμε μόνον όταν φανεί ότι τα ωφέλιμα έντομα δεν μπορούν να «τα βγάλουν πέρα», δεν μπορούν να ελέγξουν την προσβολή και το σκουλήκι πάει να περισσέψει.

Πότε συμβαίνει αυτό, πώς θα το καταλάβουμε;

Όταν θα βρίσκουμε, **κατά μέσο όρο**, στο χωράφι μας, περισσότερα από πέντε σκουλήκια στα 100 φυτά, ή, πιο απλά, **περισσότερα από ένα σκουλήκια σε κάθε μέτρο βαμβακοφυτείας**. Τότε θα ψεκάσουμε. Να αδιαφορήσουμε για όσα λένε διάφοροι, για έναρξη ψεκασμών σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, ανεξαρτήτως της κατάστασης στο χωράφι. Πολύ περισσότερο να αγνοήσουμε τις «συστάσεις» για πρόωρους προληπτικούς ψεκασμούς για το σκουλήκι, που είναι ανεπίτρεπτοι.

Τις δύο προηγούμενες χρονιές διολισθήσαμε σε ένα **πολύ σοβαρό λάθος**, σε αυτή την τελική, κρίσιμη φάση. Πολλοί παραγωγοί, ενώ είχαν φθάσει χωρίς ψεκασμούς μέχρι τα μέσα Ιουλίου, ξεκίνησαν πολύ νωρίς, από τις 20-22 του μήνα, ψεκασμούς με εντομοκτόνα, πριν εμφανιστεί η 2^η γενιά, σκοτώνοντας τα ωφέλιμα έντομα. Οι επιπτώσεις αυτής της βιασύνης, αυτής της πρόωρης εξόντωσης των ωφελίμων εντόμων δεν φαίνονται τόσο έντονα στις ήσυχες χρονιές (σαν τις τελευταίες), που οι πεταλούδες δεν είναι πολλές - το πολύ να χρειαστεί ένας δεύτερος ψεκασμός, που δεν θα χρειαζόταν κανονικά. Οι συνέπειες, όμως, αυτής της βιασύνης θα είναι δραματικές σε χρονιά με μεγάλη προσβολή (**επιδημία**), όπως συνέβη στην τελευταία επιδημία, του **2012**. Αν βιαστούμε να

ψεκάσουμε και ακολουθήσει μια τέτοια επιδημική χρονιά, θα χρειαστούν πολλοί ψεκασμοί και θα έχουμε και μεγάλες ζημιές. **Γι αυτή τη χρονιά, της επιδημίας, ανησυχούμε** και προσπαθούμε να σας εκπαιδύσουμε, για να σας προφυλάξουμε από τη μεγάλη ζημιά που θα επιφέρουν οι πρόωροι ψεκασμοί. Και από πριν, κανείς δεν ξέρει αν θα είναι ή όχι επιδημική η γενιά του Αυγούστου. Έχουν περάσει 7 χρόνια από την τελευταία επιδημία (του 2012) και **πλησιάζουμε στην «κόκκινη ζώνη»** - στατιστικά έχουμε μία επιδημική προσβολή κάθε 7-10 χρόνια.

Αναφέρουμε, επίσης, ότι δεν πρέπει να επαναπαυόμαστε με κάποια νέα φάρμακα που έδωσαν καλά αποτελέσματα τα προηγούμενα χρόνια. Έχουμε πολλές φορές εξηγήσει ότι το πράσινο σκουλήκι έχει ένα φοβερό μηχανισμό εθισμού (συνηθίσματος) κάθε εντομοκτόνου και το αχρηστεύει σε λίγα χρόνια. Τα παραπάνω εντομοκτόνα χρησιμοποιήθηκαν, καθολικά, για πολλά χρόνια και πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί για την αποτελεσματικότητά τους. Και αυτή η, πολύ πιθανή, αναποτελεσματικότητά τους θα φανεί την χρονιά της επιδημίας. Τα ωφέλιμα έντομα είναι, όπως προαναφέραμε, το καλύτερο «φυσικό εντομοκτόνο», που δεν το συνηθίζει το σκουλήκι (όπως συνηθίζει και αχρηστεύει τα χημικά εντομοκτόνα) και είναι το ισχυρότερο «όπλο» μας στην αντιμετώπιση της γενιάς του Αυγούστου.

Χρήσιμα είναι και καλλιεργητικά μέτρα για την αντιμετώπιση του σκουληκιού. Φροντίζουμε, εν όψει του Αυγούστου, να έχουμε ισορροπημένα (ψημένα) τα βαμβάκια μας (με σωστό πότισμα και σωστή λίπανση, αν χρειάζεται και με την χρήση των κατάλληλων ανασχετικών - ΠΙΞ κ.λ.π.), ώστε να μην είναι πολύ τρυφερά και, επομένως, ελκυστικά για τις πεταλούδες του σκουληκιού.

Ανακεφαλαιώνοντας, για την επιτυχή αντιμετώπιση της γενιάς του Αυγούστου:

Δεν κάνουμε, ποτέ, πρόωρους, «προληπτικούς» ψεκασμούς.

Όταν εμφανιστούν τα πρώτα σκουλήκια δεν πανικοβαλλόμαστε στη θέα τους, παραμένουμε ψύχραιμοι και παρακολουθούμε συχνά τα χωράφια μας. Αξιοποιούμε τη δράση των ωφελίμων εντόμων και σε ψεκασμό προχωρούμε μόνο όταν το χωράφι μας φτάσει (αν φθάσει) να έχει, κατά μέσο όρο, **περισσότερα από ένα σκουλήκια σε κάθε μέτρο βαμβακοφυτείας**.

Στην περίπτωση που κριθεί αναγκαίος και γίνει ο πρώτος ψεκασμός, δεν πρέπει να επαναπαυθούμε - η παρακολούθηση των φυτειών πρέπει να συνεχίζεται μέχρι την λήξη της γενιάς (μέσα Αυγούστου, περίπου). Γιατί με τον ψεκασμό αυτόν, τα ωφέλιμα έντομα θα εξοντωθούν και οι πεταλούδες θα γεννούν χωρίς ανταγωνισμό τα αυγά τους. Είναι, συνεπώς, πολύ πιθανό να υπάρξει νέα έξαρση της προσβολής και να χρειαστεί επανάληψη του ψεκασμού. Σε πολλές περιπτώσεις προκλήθηκαν μεγάλες ζημιές, από καθυστέρηση ή παράλειψη αυτού, του δεύτερου ψεκασμού. Αν γίνει δεύτερος ψεκασμός πρέπει να χρησιμοποιηθεί εντομοκτόνο διαφορετικής κατηγορίας δράσης, για την αποφυγή εθισμού (συνηθίσματος).

Αν χρειαστεί να γίνουν ψεκασμοί, οι παραγωγοί πρέπει να χρησιμοποιήσουν **εγκεκριμένα** για την βαμβακοκαλλιέργεια φυτοφάρμακα, να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και ασφάλειά τους και να ειδοποιήσουν σχετικά τους **μελισσοκόμους**, για την απομάκρυνση των κυψελών τους.

Η Διεύθυνσή μας έχει εγκαταστήσει και φέτος (όπως και τα προηγούμενα **25**, περίπου, χρόνια), **δίκτυο φερομονικών παγίδων**. Από την παρακολούθηση αυτού του δικτύου, αλλά κυρίως από τις επιτόπιες παρατηρήσεις της 10μελούς ομάδας των γεωπόνων μας, που παρακολουθεί την βαμβακοκαλλιέργεια, θα διαπιστώνουμε πώς διαμορφώνεται, μέρα με τη μέρα, η κατάσταση. Καλούμε τους παραγωγούς να βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία μαζί μας, να ενημερώνονται για την εξέλιξη της προσβολής και **να ακολουθήσουν με εμπιστοσύνη τις υποδείξεις μας**. Χιλιάδες παραγωγοί στο νομό μας, έχοντας εκπαιδευθεί καλά, εφαρμόζουν όλη την χρονιά τις συστάσεις μας, γλυτώνουν τα περιττά έξοδα αχρείαστων και επιζήμιων ψεκασμών και, συγχρόνως, ανεβάζουν τις αποδόσεις των χωραφιών τους, αφού τα φυτά βρίσκονται, όλο το καλοκαίρι, σε καλή φυτουγεινή κατάσταση. **Και μειώνουν τα έξοδα και ανεβάζουν την παραγωγή**.

Σέρρες 17 Ιουλίου 2019

Περιφερειακή Ενότητα Σερρών

Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής

Τηλέφωνα: 23213 - 55207, 55211, 55220, 55229, 55232, 55247, 56429.